

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETO
2018 M. RUDENS SESIJOS DARBŲ ATASKAITA
(2018 m. rugsėjo 10 d. – 2019 m. vasario 14 d.)

Turinys

I. BENDROJI AUDITO KOMITETO INFORMACIJA	3
II. AKTUALIAUSI DARBAI.....	4
2.1. Parengti teisės aktų projektai.....	4
2.2. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas	6
2.2.1. Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:	7
2.2.2. Audito komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:	11
2.3. Parlamentinė kontrolė	17
2.3.1. Valstybinio audito ataskaitos	17
2.3.2. Kiti parlamentinės kontrolės klausimai	21
2.4. Europos reikalų svarstymas	24
2.5. Tarptautiniai ryšiai	25

I. BENDROJI AUDITO KOMITETO INFORMACIJA

(2018 m. rugsėjo 10 d. – 2019 m. vasario 14 d.)

1. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas		
1.1.	Seimo pavedimai komitetui Iš jų kaip pagrindiniam komitetui kaip papildomam komitetui	49 18 31
1.2.	ES teisės aktų svarstymas	2
1.3.	ERK pavedimu pateiktos išvados	-
1.4.	Komiteto iniciatyva pateiktos išvados	-
1.5.	Komiteto pateiktos išvados Iš jų kaip pagrindinis komitetas kaip papildomas komitetas	59 39 20
1.6.	Komiteto iniciatyva sudarytos darbo grupės teisės aktų projektų rengimui ir kitiems aktualiems klausimams nagrinėti	-
2. Posėdžiai ir klausymai		
2.1.	Komiteto posėdžiai Iš jų: išvažiuojamieji bendri su kitais komitetais	15 - 1
2.2.	Klausymai (teisės aktų)	1
3. Parlamentinė kontrolė		
3.1.	Svarstyta parlamentinės kontrolės klausimų Valstybės kontrolės finansinio audito ataskaitos Valstybės kontrolės veiklos audito ataskaitos Kiti klausimai	23 8 3 12
4. Pareiškimų ir raštų nagrinėjimas		
4.1.	Gauta pareiškimų, raštų ir kitų dokumentų	279
4.2.	Parengta atsakymų ir raštų	133
5. Renginiai		
5.1.	Surengta konferencijų, seminarų, diskusijų	-
5.2.	Kiti renginiai	-
6. Tarptautiniai ryšiai		
6.1.	Surengta vizitų	1
6.2.	Priimta delegacijų	2

II. AKTUALIAUSI DARBAI

2.1. Parengti teisės aktų projektai

Audito komitetas rudens sesijoje parengė ir pateikė:

1. **Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 1, 2, 9, 11, 12, 15, 23, 36, 37, 38, 53, 54, 55, 56, 58, 62, 68, 69, 73 straipsnių pakeitimo, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo vienuoliktuoju¹ skirsniu įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2331(2)**, kurio tikslas užtikrinti reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ir (arba) reguliavimo apskaitos sistemos patikros paslaugų kokybę ir patikimumą bei šių paslaugų kokybės kontrolę numatant Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos teisę ir pareigą atlikti reguliuojamosios veiklos patikros kokybės tyrimą; nustatyti auditorių ir audito įmonių, kurie teikia užtikrinimo paslaugas, teises, pareigas ir atsakomybę bei reikalavimus; priskirti prie viešojo intereso įmonių didelės geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo, energetikos įmonės, kurių teikiamų paslaugų kainas reguliuoja valstybė; nustatyti, kad Lietuvos auditorių rūmai, bendradarbiaujant su Specialiųjų tyrimų tarnyba, Auditorių rūmų nariams rengia rekomendacijas, skirtas padėti auditoriams ir audito įmonėms teikiant finansinių ataskaitų audito paslaugas patikrinti, ar nebuvo užsienio pareigūnų papirkinėjimo sudarant tarptautinius verslo sandorius atvejų, konsultuoti savo narius dėl rekomendacijų taikymo ir kontroliuoti jų įgyvendinimą; įpareigoti audito įmones pranešti teisės saugos institucijoms apie tokius nustatytus atvejus.

Įstatymas Nr. XIII-1630 Seime priimtas 2018 m. lapkričio 15 d.

2. **Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 14, 16, 20, 27, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2278(2) (2-sujungti XIIP-4253 ir XIIIIP-2278),**

3. **Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2279(2) (2-sujungti XIIP-4276 ir XIIIIP-2279),**

4. **Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2280(2) (2-sujungti XIIP-4275 ir XIIIIP-2280),**

5. **Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 30 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2281(2) (2-sujungti XIIP-4282 ir XIIIIP-2281),**

6. **Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2282(2) (2-sujungti XIIP-4277 ir XIIIIP-2282),**

7. **Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2283(2) (2-sujungti XIIP-4280 ir XIIIIP-2283),**

8. **Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2284(2) (2-sujungti XIIP-4278 ir XIIIIP-2284),**

9. Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4281(2).

Projekto Nr. XIIP-2278(2) ir su juo susiję įstatymų projektų Nr. XIIP-2279(2)–XIIP-2284(2), Nr. XIIP-4281(2) tikslas – stiprinti savivaldybių išorės auditorių nepriklausomumą, objektyvumą ir profesionalumą, užtikrinti atliekamo audito kokybę ir efektyvesnę savivaldybių turto valdymo bei lėšų naudojimo kontrolę. Vietos savivaldos įstatymo projektu Nr. XIIP-2278(2) siekiama nustatyti, kad visose savivaldybėse kontrolės ir audito funkcijas įgyvendintų juridiniai asmenys – savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos, kuriose pareigybių skaičius būtų ne mažesnis kaip 2 (įskaitant savivaldybės kontrolierių); numatyti, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba auditui atlikti ir (ar) atliktam auditui peržiūrėti galėtų bendradarbiavimo sutarčių pagrindu pasitelkti kitų tarnybų darbuotojus; numatyti, kad savivaldybės administracijos direktorius, arba jo pavaduotojas, pasibaigus kadencijai ar atsistatydinęs iš pareigų, negalėtų būti skiriamas savivaldybės kontrolieriumi arba savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotoju ir tikrintų savo paties veiklą. Susijusiais įstatymų projektais Nr. XIIP-2279(2)–XIIP-2284(2) ir Nr. XIIP-4281(2) siūloma atsisakyti pavadinimo „savivaldybės kontrolierius (savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba)“ ir vartoti „savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba“.

Įstatymai Nr. XIII-1631–XIII-1638 priimti Seime 2018 m. lapkričio 15 d.

10. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-2622(2),

11. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 3, 4, 6, 8, 9 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-2623(2),

12. Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 8, 9 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2624(2),

13. Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2627(2),

14. Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2628(2),

15. Odontologų rūmų įstatymo Nr. IX-1929 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2629(2),

16. Prekybos, pramonės ir amatų rūmų įstatymo Nr. I-1093 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2630(2),

17. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2631(2),

18. Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2632(2),

19. Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2634(2).

Minėtais projektais siekiama įgyvendinti Vyriausybės programą ir jos įgyvendinimo plane nurodytą prioritetinį tikslą – sukurti ir įdiegti valstybinio turto efektyvaus centralizuoto valdymo sistemą ir 2018 m. sausio 24 d. valstybinio audito ataskaitoje „Valstybės nekilnojamojo turto valdymas“ Nr. VA-2018-P-60-8-1 pateiktas rekomendacijas. Visų įstatymų projektų pakeitimus galima suskirstyti į tris pagrindines dalis: pirmoji – valstybės nekilnojamojo turto centralizuoto valdymo pokyčiai, antroji – valstybės ir savivaldybių turto panaudos teisinio reguliavimo pokyčiai, trečioji – savivaldybės nuosavybės teise priklausančio turto teisinio reguliavimo tobulinimas. Audito komitetas, atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Konkurencijos tarybos pasiūlymus ir pastabas, pasiūlė tobulinti teisinį reguliavimą, susijusį su valstybės ir savivaldybių turto panaudos teisiniu reguliavimu ir pateikė patobulintus įstatymų projektus, kuriuose pasiūlė: 1) nustatyti teisinį reglamentavimą, pagal kurį valstybės ar savivaldybių turtas panaudos pagrindais neatlygintinai valdyti ir naudotis galėtų būti suteikiamas tik toms viešosioms įstaigoms, kurios pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą būtų laikomos viešojo sektoriaus subjektais; 2) nustatyti, kad pasibaigus tokių viešųjų įstaigų panaudos sutartims, subjektai galėtų sudaryti naujas panaudos sutartis, tačiau ne ilgiau nei iki 2024 m. liepos 1 d.; 3) nustatyti baigtinį panaudos gavėjų sąrašą, jį papildant baigtiniu įstatymų sąrašu, kuriuose įtvirtinta subjektų teisė neatlygintinai valdyti ir naudotis valstybės ar savivaldybių turtu panaudos pagrindais; 4) aiškiai reglamentuoti galimus valstybės ir savivaldybių ilgalaikio materialiojo turto nuomos be konkurso atvejus, paliekant galimybę turtą be konkurso išnuomoti ir tais atvejais, kuomet konkursas neįvyksta kelis kartus iš eilės; 5) papildyti įstatymo projektą nuostatomis dėl privalomos valstybės ir savivaldybių nekilnojamojo turto objektų nuomos, panaudos, pirkimo-pardavimo ir perleidimo patikėjimo teise sutarčių teisinės registracijos viešajame registre; 6) įtvirtinti pareigą viešinti informaciją apie valstybės ir savivaldybės nekilnojamojo turto panaudos, nuomos, pirkimo-pardavimo ir patikėjimo sutartis.

Įstatymų projektų priėmimas numatytas Seimo (VI) pavasario sesijoje.

20. Seimo nutarimo „Dėl Valstybės kontrolės finansinio audito“ projektą Nr. XIIIIP-2855.

Vadovaujantis Seimo Statuto 59¹ straipsnio 5 punktu, Audito komitetas, kaip ir kiekvienais metais užregistravo Seimo nutarimo „Dėl Valstybės kontrolės finansinio audito“ projektą Nr. XIIIIP-2855.

Audito komitetas, atlikti einamųjų metų Valstybės kontrolės 2018 metų finansinį auditą, pasirinko mažiausią kainą pateikusių įmonę UAB „Apskaitos ir mokesčių konsultacijos“.

Seimo nutarimas Nr. XIII-1665 priimtas Seime 2018 m. lapkričio 20 d.

2.2. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas

2.2.1. Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:

1. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ projektą Nr. XIIIIP-2482, kuriam Audito komitetas pritarė. Seimo nutarimas Nr. XIII-1482 Seime priimtas 2018 m. rugsėjo 18 d.

2. Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 1, 2, 9, 11, 12, 15, 23, 36, 37, 38, 53, 54, 55, 56, 58, 62, 68, 69, 73 straipsnių pakeitimo, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo vienuoliktuoju¹ skirsniu įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2331, kuris pradėtas rengti Audito komiteto iniciatyva (2017 m. birželio 7 d. sprendimas Nr. 141-S-11 „Dėl reguliuojamos (licencijuojamos) veiklos įmonių ataskaitų audito kokybės užtikrinimo ir priežiūros“). Įstatymo projekto tikslas užtikrinti reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ir (arba) reguliavimo apskaitos sistemos patikros paslaugų kokybę ir patikimumą bei šių paslaugų kokybės kontrolę Finansinių ataskaitų audito įstatyme numatant Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos teisę ir pareigą atlikti reguliuojamosios veiklos patikros kokybės tyrimą; nustatyti auditorių ir audito įmonių, kurie teikia užtikrinimo paslaugas, teises, pareigas ir atsakomybę bei reikalavimus; priskirti prie viešojo intereso įmonių didelės geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo, energetikos įmones, kurių teikiamų paslaugų kainas reguliuoja valstybė; nustatyti, kad Lietuvos auditorių rūmai, bendradarbiaujant su Specialiųjų tyrimų tarnyba, Auditorių rūmų nariams rengia rekomendacijas, skirtas padėti auditoriams ir audito įmonėms teikiant finansinių ataskaitų audito paslaugas patikrinti, ar nebuvo užsienio pareigūnų papirkinėjimo sudarant tarptautinius verslo sandorius atvejų, konsultuoti savo narius dėl rekomendacijų taikymo ir kontroliuoti jų įgyvendinimą; įpareigoti audito įmones pranešti teisėsaugos institucijoms apie tokius nustatytus atvejus. Audito komitetas pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2331(2). Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2331 pateiktas kartu su Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8, 16, 191, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektu Nr. XIIIIP-2326, Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 7, 9, 20, 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-2327, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 15, 16, 56, 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-2328, Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-2329, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3, 9, 26, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-2330, dėl kurių Audito komitetas buvo paskirtas papildomu komitetu ir jiems pritarė bei pasiūlė tobulinti pagal pateiktus pasiūlymus.

Įstatymas Nr. XIII-1630 Seime priimtas 2018 m. lapkričio 15 d.

3. Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 14, 16, 20, 27, 28 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4253 (sujungtas su Nr. XIIIIP-2278),

4. Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4276 (sujungtas su XIIIIP-2279),

5. Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4275 (*sujungtas su Nr. XIIIIP-2280*),

6. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4282 (*sujungtas su XIIIIP-2281*),

7. Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4277 (*sujungtas su XIIIIP-2282*),

8. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4280 (*sujungtas su XIIIIP-2283*),

9. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4278 (*sujungtas su XIIIIP-2284*),

10. Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4279, Atsižvelgiant į tai, kad šioje Seimo kadencijoje buvo pateikti analogiški įstatymų projektai Nr. XIIIIP-2278–XIIIIP-2284, Audito komitetas nutarė praeitos kadencijos (2012–2016 m.) įstatymų projektus: Vietos savivaldos Nr. XIIP-4253, Biudžeto sandaros Nr. XIIP-4276, Biudžetinių įstaigų Nr. XIIP-4275, Viešojo sektoriaus atskaitomybės Nr. XIIP-4282, Rinkliavų Nr. XIIP-4277, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo Nr. XIIP-4280, Sveikatos priežiūros įstaigų Nr. XIIP-4278 sujungti su atitinkamais įstatymų projektais ir pateikė jungtinius projektus. Komitetas atmetė Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo projektą Nr. XIIP-4279, nes 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojus Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. XIII-1181 nuostatoms, 2018 m. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių savivaldybės įmonių finansinių ataskaitų auditus atliks privatūs auditoriai ar audito įmonės, o ne savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos, kaip buvo numatyta projekte.

11. Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 14, 16, 20, 27, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2278(2) (*2-sujungti XIIP-4253 ir XIIIIP-2278*),

12. Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2279 (*2-sujungti XIIP-4276 ir XIIIIP-2279*),

13. Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2280 (*2-sujungti XIIP-4275 ir XIIIIP-2280*),

14. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 30 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2281 (*2-sujungti XIIP-4282 ir XIIIIP-2281*),

15. Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2282 (*2-sujungti XIIP-4277 ir XIIIIP-2282*),

16. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2283 (*2-sujungti XIIP-4280 ir XIIIIP-2283*),

17. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2284 (2-sujungti XIIP-4278 ir XIIP-2284),

18. Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4281.

Projekto Nr. XIIP-2278 ir su juo susiję įstatymų projektų Nr. XIIP-2279–XIIP-2284, Nr. XIIP-4281 tikslas – stiprinti savivaldybių išorės auditorių nepriklausomumą, objektyvumą ir profesionalumą, užtikrinti atliekamo audito kokybę ir efektyvesnę savivaldybių turto valdymo bei lėšų naudojimo kontrolę. Vietos savivaldos įstatymo projektu Nr. XIIP-2278 siekiama nustatyti, kad visose savivaldybėse kontrolės ir audito funkcijas įgyvendintų juridiniai asmenys – savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos, kuriose pareigybių skaičius būtų ne mažesnis kaip 2 (įskaitant savivaldybės kontrolierių); numatyti, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba auditui atlikti ir (ar) atliktam auditui peržiūrėti galėtų bendradarbiavimo sutarčių pagrindu pasitelkti kitų tarnybų darbuotojus; numatyti, kad savivaldybės administracijos direktorius, arba jo pavaduotojas, pasibaigus kadencijai ar atsistatydinęs iš pareigų, negalėtų būti skiriamas savivaldybės kontrolieriumi arba savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotoju ir tikrintų savo paties veiklą. Susijusiais įstatymų projektais Nr. XIIP-2279–XIIP-2284 ir Nr. XIIP-4281 siūloma atsisakyti pavadinimo „savivaldybės kontrolierius (savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba)“ ir vartoti „savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba“. Audito komitetas pritarė komiteto patobulintiems įstatymų projektams Nr. XIIP-2278(2)–XIIP-2284(2) ir Nr. XIIP-4281(2).

Įstatymai Nr. XIII-1631–XIII-1638 priimti Seime 2018 m. lapkričio 15 d.

19. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-2622,

20. Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatymo Nr. XII-791 3, 4, 6, 8, 9 straipsnių pakeitimo ir 5 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-2623,

21. Žemės įstatymo Nr. I-446 7, 8, 9 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2624,

22. Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymo Nr. I-976 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2627,

23. Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2628,

24. Odontologų rūmų įstatymo Nr. IX-1929 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2629,

25. Prekybos, pramonės ir amatų rūmų įstatymo Nr. I-1093 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2630,

26. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2631,

27. Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2632,

28. Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2634.

Įstatymo projektu Nr. XIIIIP-2622 ir su juo susijusiais įstatymų projektais Nr. XIIIIP-2623, XIIIIP-2624, XIIIIP-2627 – XIIIIP-2634 siekiama įgyvendinti Vyriausybės programą ir jos įgyvendinimo plane nurodytą prioritetinį tikslą – sukurti ir įdiegti valstybinio turto efektyvaus centralizuoto valdymo sistemą ir 2018 m. sausio 24 d. valstybinio audito ataskaitoje „Valstybės nekilnojamojo turto valdymas“ Nr. VA-2018-P-60-8-1 pateiktas rekomendacijas. Visų įstatymų projektų pakeitimus galima suskirstyti į tris pagrindines dalis: pirmoji – valstybės nekilnojamojo turto centralizuoto valdymo pokyčiai, antroji – valstybės ir savivaldybių turto panaudos teisinio reguliavimo pokyčiai, trečioji – savivaldybės nuosavybės teise priklausančio turto teisinio reguliavimo tobulinimas. Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas svarstė minėtus įstatymų projektus, atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Konkurencijos tarybos pasiūlymus ir pastabas, pasiūlė tobulinti teisinį reguliavimą, susijusį su valstybės ir savivaldybių turto panaudos teisiniu reguliavimu ir pateikė patobulintus įstatymų projektus. Audito komitetas pasiūlė: 1) nustatyti teisinį reglamentavimą, pagal kurį valstybės ar savivaldybių turtas panaudos pagrindais neatlygintinai valdyti ir naudotis galėtų būti suteikiamas tik toms viešosioms įstaigoms, kurios pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą būtų laikomos viešojo sektoriaus subjektais; 2) nustatyti, kad pasibaigus tokių viešųjų įstaigų panaudos sutartims, subjektai galėtų sudaryti naujas panaudos sutartis, tačiau ne ilgiau nei iki 2024 m. liepos 1 d.; 3) nustatyti baigtinį panaudos gavėjų sąrašą, jį papildant baigtiniu įstatymų sąrašu, kuriuose įtvirtinta subjektų teisė neatlygintinai valdyti ir naudotis valstybės ar savivaldybių turtu panaudos pagrindais; 4) aiškiai reglamentuoti galimus valstybės ir savivaldybių ilgalaikio materialiojo turto nuomos be konkurso atvejus, paliekant galimybę turtą be konkurso išnuomoti ir tais atvejais, kuomet konkursas neįvyksta kelis kartus iš eilės; 5) papildyti įstatymo projektą nuostatomis dėl privalomos valstybės ir savivaldybių nekilnojamojo turto objektų nuomos, panaudos, pirkimo-pardavimo ir perleidimo patikėjimo teise sutarčių teisinės registracijos viešajame registre; 6) įtvirtinti pareigą viešinti informaciją apie valstybės ir savivaldybės nekilnojamojo turto panaudos, nuomos, pirkimo-pardavimo ir patikėjimo sutartis.

Įstatymų projektų priėmimas numatytas Seimo (VI) pavasario sesijoje.

29. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1376, kurio tikslas - praplėsti subjektų ratą, kuriems būtų suteikta teisė gauti panaudos pagrindais savivaldybei nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąją turtą, neatsižvelgiant į tai, kad tuo metu šie subjektai jau turi jiems nuosavybės teise priklausančio ar panaudos pagrindais perduoto valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto toje pačioje savivaldybėje. Audito komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad Seime svarstomame Valstybės ir

savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekte Nr. XIII-2622 kartu su valstybės ir savivaldybių turto panaudos teisinio reguliavimo pokyčiais, siūloma atsisakyti nuostatos numatančios, kad valstybės ar savivaldybės turtas gali būti perduotas panaudos pagrindais subjektams tik tuo atveju, jeigu jie neturi nuosavybės teise priklausančio ar panaudos pagrindais perduoto laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto, dėl ko svarstomo įstatymo projektu Nr. XIII-1376 siūlomi pakeitimai laikytini nebeaktualiais, pasiūlė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-1376 atmesti.

Įstatymo projektas Nr. XIII-1376 Seime atmetas 2019 m. sausio 11 d.

30. Seimo nutarimo „Dėl Valstybės kontrolės finansinio audito“ projektą Nr. XIII-2855.

Vadovaujantis Seimo Statuto 59¹ straipsnio 5 punktu, Audito komitetas, kaip ir kiekvienais metais užregistravo Seimo nutarimo „Dėl Valstybės kontrolės finansinio audito“ projektą Nr. XIII-2855.

Audito komitetas, atlikti einamųjų metų Valstybės kontrolės 2018 metų finansinį auditą, pasirinko mažiausią kainą pateikusių įmonę UAB „Apskaitos ir mokesčių konsultacijos“.

Seimo nutarimas Nr. XIII-1665 priimtas Seime 2018 m. lapkričio 20 d.

2.2.2. Audito komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:

1. Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 8, 16, 191, 23 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIII-2326,

2. Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 7, 9, 20, 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-2327,

3. Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 9, 15, 16, 56, 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-2328,

4. Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 30 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-2329,

5. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3, 9, 26, 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-2330.

Įstatymų projektai pradėti rengti Seimo Audito komiteto iniciatyva (2017 m. birželio 7 d. sprendimas Nr. 141-S-11 „Dėl reguliuojamos (licencijuojamos) veiklos įmonių ataskaitų audito kokybės užtikrinimo ir priežiūros“, kurių tikslas užtikrinti reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ir (arba) reguliavimo apskaitos sistemos patikros paslaugų kokybę ir patikimumą bei šių paslaugų kokybės kontrolę numatant Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme apibrėžtai įstaigai (šiuo metu tai – biudžetinė įstaiga Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, toliau – Įstaiga) teisę ir pareigą atlikti reguliuojamosios veiklos patikros kokybės tyrimą ir pateikti energetikos įmonių savininko teises įgyvendinančioms institucijoms ir

reguliuojančiajai institucijai tyrimo išvadas; apibrėžti energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ir paviršinių nuotekų tvarkymo veiklas vykdančioms ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) reguliuojamoms įmonėms audito įmonių teikiamas reguliuojamosios veiklos patikra paslaugas, reikalavimus dėl jų atlikimo; Komisijai suteikti teisę ir nustatyti pareigą konsultuojantis su Lietuvos auditorių rūmais parengti ir kasmet tvirtinti techninę užduotį, rengiamą atskirai kiekvienam Komisijos reguliuojamam sektoriui ir (ar) pagal atskiras reguliuojamąsias veiklas, ir (ar) pratęsti jos galiojimą ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikros atveju tvirtinti pagal poreikį techninę užduotį, kurioje nurodomas konkretus Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengtas ir patvirtintas tarptautinis užtikrinimo užduočių, tarptautinis peržiūros užduočių, tarptautinis susijusių paslaugų standartas ir susiję praktiniai nurodymai (toliau – profesiniai standartai) arba tarptautiniai audito standartai, kuriais vadovaujantis turi būti atliekama reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikra ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikra, ir šių paslaugų reikalavimai ir (ar) apimtis.

Audito komitetas pritarė įstatymų projektams ir pasiūlė pagrindiniam Ekonomikos komitetui juos tobulinti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Audito komiteto pasiūlymus. Komitetas pasiūlė numatyti, kad energetikos įmonės, kurių teikiamų paslaugų kainos yra valstybės reguliuojamos (gamtinių dujų įmonės, elektros energetikos įmonės bei šilumos teikėjai), metinės finansinės ataskaitas ir auditoriaus išvadas teiktų Komisijai ir skelbtų šių įmonių interneto svetainėse, o specialiuose energetikos įmonių veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatyti, tik tuos atvejus, kurių neapimtų Energetikos įstatymas; nustatyti, kad energetikos įmonių reguliuojamosios veiklos ataskaitos, išskyrus konfidencialią informaciją, reguliuojamosios veiklos ataskaitų patikros ir reguliavimo apskaitos sistemos patikros ataskaita ir (ar) išvada yra viešos ir skelbiamos energetikos įmonės interneto svetainėje arba Komisijos interneto svetainėje. Pagrindinis komitetas pritarė pateiktiems pasiūlymams. Įstatymų projektai pateikti kartu su Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektu Nr. XIIP-2331, kuriam Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, pritarė ir pateikė patobulintą įstatymo projektą.

Įstatymai Nr. XIII-1625–XIII-1629 priimti Seime 2018 m. lapkričio 15 d.

6. Teismų įstatymo Nr. I-480 128 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2625,

7. Civilinio proceso kodekso 626, 628, 629, 668 ir 691 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2626, kurie yra Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-2622 lydintieji. Jais taip pat siekiama įgyvendinti Vyriausybės programą ir jos įgyvendinimo plane nurodytą prioritetinį tikslą – sukurti ir įdiegti valstybinio turto efektyvaus centralizuoto valdymo sistemą. Audito komitetas apsvaustęs įstatymo projektus Nr. XIIP-2625 ir XIIP- 2626 jiems pritarė ir pasiūlė pagrindiniam komitetui juos tobulinti atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymus ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Pagrindinis komitetas pritarė Audito komiteto sprendimams ir pateiktiems pasiūlymams.

Įstatymų projektų priėmimas numatytas Seimo (VI) pavasario sesijoje.

8. **Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-2012**, kurio tikslas patvirtinti valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinį. Audito komitetas atsižvelgdamas į valstybinio audito išvadoje pareikštas besąlygines nuomones dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir į ataskaitoje pateiktas išvadas bei rekomendacijas, bendru komiteto narių sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIP-2012 ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Audito komiteto pasiūlymus. Komitetas pasiūlė Vyriausybei užtikrinti atitinkamų teisės aktų pakeitimus ir įtraukti 2019 metų Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo duomenis į Energetikos ministerijos finansinių ataskaitų rinkinį. Pagrindinis komitetas pritarė Audito komiteto pasiūlymams ir juos patobulino pagal Seimo kanceliarijos teisės departamento pastabas. Seimo nutarimas Nr. XIII-1671 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

9. **Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-2691**, kurio tikslas – patvirtinti 2017 metų Garantinio fondo metinių ataskaitų rinkinį. Audito komitetas atsižvelgdamas į valstybinio audito išvadoje pateiktą sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio bei ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, bendru komiteto narių sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIP-2691 ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Audito komiteto pasiūlymus. Komitetas pasiūlė Vyriausybei inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus dėl Garantinio fondo ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo duomenų konsolidavimo į vieną Valstybinio socialinio draudimo fondo ataskaitų rinkinį, užtikrinant duomenų atskleidimo pagal atskiras įmokų rūšis. Pagrindinis komitetas iš dalies pritarė Audito komiteto pasiūlymams. Seimo nutarimas Nr. XIII-1672 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

10. **Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-2692**, kurio tikslas – patvirtinti 2017 metų Ilgalaikio darbo išmokų fondo metinių ataskaitų rinkinį. Audito komitetas atsižvelgdamas į valstybinio audito išvadoje pateiktą sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio bei ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, bendru komiteto narių sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIP-2692 ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Audito komiteto pasiūlymus. Komitetas pasiūlė Vyriausybei inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus dėl Garantinio fondo ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo duomenų konsolidavimo į vieną Valstybinio socialinio draudimo fondo ataskaitų rinkinį, užtikrinant duomenų atskleidimo pagal atskiras įmokų rūšis. Pagrindinis komitetas iš dalies pritarė Audito komiteto pasiūlymams. Seimo nutarimas Nr. XIII-1670 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

11. Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-2685, kurio tikslas – patvirtinti Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinį. Audito komitetas pritarė atsižvelgdamas į valstybinio audito išvadoje pateiktą besąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio bei ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, bendru komiteto narių sutarimu pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIP-2685 ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Audito komiteto pasiūlymus. Komitetas pasiūlė Vyriausybei įvertinti ir teisės aktuose nustatyti fiskalinio rezervo kaupimo aplinkybes bei kriterijus, siekiant formuoti pakankamą fiskalinę erdvę, kad būtų užtikrintas valstybės finansų stabilumas. Pagrindinis komitetas Audito komiteto pasiūlymui pritarė. Seimo nutarimas Nr. XIII-1673 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

12. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-2683, kurio tikslas – patvirtinti Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį. Audito komitetas atsižvelgiant į tai, kad dėl viešojo sektoriaus subjektų nepakankamos vidaus kontrolės sistemos ir apskaitoje likusių neišaišytų ankstesnių valstybinių auditų metu nustatytų iškraipymų, valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys dar neparodo teisingos valstybei priklausančio turto, išipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vertės (neužtikrintas tinkamas valstybinės žemės, kilnojamųjų kultūros vertybių, Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamų pajamų ir su jomis susijusių gautinų ir mokėtinų sumų, žyminio mokesčio ir teismų skiriamų baudų registravimas apskaitoje), nepritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIP-2683. Pagrindinis komitetas Audito komiteto sprendimui nepritarė. Seimo nutarimas Nr. XIII-1667 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

13. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-2684, kurio tikslas – patvirtinti Lietuvos Respublikos 2016 metų nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį. Audito komitetas atsižvelgiant į tai, kad dėl nepakankamos vidaus kontrolės sistemos viešajame sektoriuje finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių ataskaitose nustatyti reikšmingi duomenų iškraipymai ir nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys neapima visų viešojo sektoriaus subjektų ir jų duomenų, kurie atskleistų tikrąją viešųjų finansų būklę, o taip pat nėra imtasi veiksmų siekiant užtikrinti tinkamą skolinimosi ir skolos valdymo politiką, fiskalinių rezervų tvarumą ir valstybės finansų stabilumą, ir į Valstybės kontrolės vertinimo „Biudžeto valdysenos brandos vertinimas“ rezultatus, kad Lietuvoje biudžeto valdysenos branda kol kas neperžengė pirmojo brandos lygio iš galimų keturių, nes pasiekti aukštesnio brandos lygio neleidžia tai, kad viešojo sektoriaus subjektai nevykdo teisės aktų reikalavimų, o Vyriausybės atsiskaitymas Seimui už veiklos rezultatus ir biudžeto vykdymą yra tik formalus bei teikiamas skirtingais terminais ir tai nepadaeda priimti tinkamų valdymo sprendimų, nepritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIP-2684. Pagrindinis

komitetas Audito komiteto sprendimui nepritarė. Seimo nutarimas Nr. XIII-1666 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

14. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-2687, kurio tikslas – patvirtinti 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius. Audito komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad dabartinė sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo sistema neužtikrina finansavimo skaidrumo ir veiksmingos konkurencijos tose sveikatos priežiūros srityse, kuriose ji galėtų duoti naudos pacientams ir leistų efektyviai paskirstyti viešąsias lėšas, valstybės biudžeto lėšomis vis dar nėra pilna apimtimi finansuojami visi valstybės prisiimti įsipareigojimai (iki šiol privalomojo sveikatos draudimo įmokų paskirtis nėra išgryninta, teisės aktai aiškiai nenustato privalomojo sveikatos draudimo garantuojamos asmens sveikatos priežiūros paslaugų apimtys, nėra peržiūrėtos valstybės biudžeto įmokos už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis ir asmenis, gaunančius mokestinę privalomojo sveikatos mokesčio lengvatą), dėl esamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo administravimo sistemos patiriama pridėtinės vertės nesukuriančių fondo administravimo sąnaudų, asmens sveikatos priežiūros paslaugų, įskaitant vakcinas ir vaistus, įtraukimas į apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo sąrašą yra neaiškus, bei sudaro sąlygas finansuoti paslaugas, kurių finansavimo poreikis nėra objektyviai patvirtintas, iki šiol ortopedijos techninių priemonių, kurių įsigijimo išlaidos kompensuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis, bazinių kainų nustatymo metodika neužtikrina, kad šios priemonės būtų kompensuojamos mažiausiomis, objektyviai pagrįstomis ir su nešališkais šaltiniais palyginamomis kainomis, nepritarė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIP-2687. Pagrindinis komitetas Audito komiteto sprendimui nepritarė. Seimo nutarimas Nr. XIII-1668 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

15. 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2715, kurio tikslas patvirtinti 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius. Audito komitetas nepritarė 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui Nr. XIIP-2715, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos banko pastebėjimus, Valstybės kontrolės, vykdančios fiskalinės institucijos funkciją išvadą, atsižvelgiant į tai, kad planuojamas 2019 m. valstybės biudžetas balansuoja ant fiskalinės drausmės taisyklių pažeidimo ribos; Naujoji mokesčių reforma, įsigaliosianti nuo 2019 metų sausio 1 d., sumažins ateinančių metų biudžeto pajamas, tačiau Vyriausybė nenumatė jokių įtikinamų kovos su šešėliu ir geresnio mokesčių administravimo priemonių, kaip šio sumažėjimo būtų galima išvengti, ir dėl to iš esmės apribojamos valstybės galimybės spręsti esmines viešojo sektoriaus finansavimo problemas ir laikytis tinkamos fiskalinės politikos. Pagrindinis komitetas nepritarė Audito komiteto sprendimui ir pasiūlė Vyriausybei teikiant Seimui antrajam svarstymui pataisytą projektą atsižvelgti į visus pateiktus pastebėjimus ir pasiūlymus. Įstatymas Nr. XIII-1710 Seime priimtas 2018 m. gruodžio 11 d.

16. 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2732, kurio tikslas - patvirtinti 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pajamas, išlaidas ir numatomus lėšų likučius. Audito komitetas, atsižvelgdamas į tai, dabartinė sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo sistema neužtikrina finansavimo skaidrumo ir veiksmingos konkurencijos tose sveikatos priežiūros srityse, kuriose ji galėtų duoti naudos pacientams ir leistų efektyviai paskirstyti viešąsias lėšas (į sveikatos priežiūros paslaugų kainos skaičiavimus neįtraukus panaudos pagrindais gauto nekilnojamojo turto ir įrangos apskaičiuojami netikslūs (sumažinti) paslaugų kainų koeficientai, kurie be kita ko, iškreipia duomenis skaičiuojant bazinę kainą mokamą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto už vieną gydymo atvejį (asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazinių kainų balo vertė yra lygi 1 eurui arba siekia iki 1 Euro) bei neskatina asmens sveikatos gydymo įstaigų taikyti inovatyvesnių (brangesnių) gydymo metodų), valstybės biudžeto lėšomis vis dar nėra pilna apimtimi finansuojami visi valstybės prisiimti įsipareigojimai (iki šiol privalomojo sveikatos draudimo įmokų paskirtis nėra išgryninta, teisės aktai aiškiai nenustato privalomojo sveikatos draudimo garantuojamos asmens sveikatos priežiūros paslaugų apimtys, nėra peržiūrėtos valstybės biudžeto įmokos už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis ir asmenis, gaunančius mokestinę privalomojo sveikatos mokesčio lengvatą), į planuojamas išlaidas nėra įskaičiuotos visų asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio augimui skirtinos lėšos, todėl nėra užtikrinamas tikslinis Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo lėšų naudojimas, dėl esamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo administravimo sistemos patiriama pridėtinės vertės nesukuriančių fondo administravimo sąnaudų, tačiau 2019 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžete Privalomojo sveikatos draudimo sistemos funkcionavimui ir šį draudimą vykdančių institucijų veiklos išlaidoms numatytas 12,6 procentų (2 574 tūkst.) didesnis finansavimas nei 2018 metais, nepritarė Lietuvos Respublikos 2019 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui Nr. XIIP-2732 ir pasiūlė grąžinti jį iniciatoriams tobulinti. Pagrindinis komitetas pritarė Audito komiteto sprendimui. Įstatymas Nr. XIII-1718 Seime priimtas 2018 m. gruodžio 11 d.

17. Seimo nutarimo „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-2688, kurio tikslas patvirtinti Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį. Audito komitetas, atsižvelgiant į tai, kad nėra aiškiai apibrėžti Lietuvos socialinės apsaugos sistemos principai, kurie atskirtų valstybinio socialinio draudimo ir socialinės paramos dalis, VSDF netvarkoma atskirų draudimo rūšių kaupimo apskaita, todėl negalima įvertinti einamųjų metų sukaupą rezultatą pagal atskiras draudimo rūšis, rezervinis fondas dėl teisės aktų pasikeitimų teisiškai tvariai nekaupiamas, viešojo sektoriaus įstaigų sistema nėra optimizuota, VSDF valdyba nesilaiko Viešojo sektoriaus įstatyme nustatyto subjekto principo ir savo finansinėse ataskaitose pateikia ir kitų administruojamų fondų duomenis, dėl ko duomenys finansinėse ataskaitose nėra tikslūs, o taip pat į Valstybės kontrolės 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadoje Nr. FA-2018-P-6-4-8 pateiktas sąlygines nuomones dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo

ataskaitų rinkinių ir į Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitoje Nr. FA-2018-P-6-4-8-1 pateiktas išvadas ir rekomendacijas, nutarė nepritari iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIII-2688.

Pagrindinis komitetas nepritarė Audito komiteto sprendimui. Seimo nutarimas Nr. XIII-1669 Seime priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

18. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą Nr. XIII-2719, kurio tikslas patvirtinti Valstybinio socialinio draudimo fondo 2019 metų biudžetą. Audito komitetas, atsižvelgiant į tai, kad nėra aiškiai apibrėžti Lietuvos socialinės apsaugos sistemos principai, kurie atskirtų valstybinio socialinio draudimo ir socialinės paramos dalis, nėra tvarkoma atskirų draudimo rūšių kaupimo apskaita, todėl negalima įvertinti einamųjų metų sukauptą rezultatą pagal atskiras draudimo rūšis, rezervinis fondas dėl teisės aktų pasikeitimų teisiškai tvariai nekaupiamas, viešojo sektoriaus įstaigų sistema nėra optimizuota, o taip pat į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės, Lietuvos banko ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, nutarė nepritari iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui Nr. XIII-2719 ir grąžinti iniciatoriams jį tobulinti.

Pagrindinis komitetas nepritarė Audito komiteto sprendimui. Įstatymas Nr. XIII-1719 Seime priimtas 2018 m. gruodžio 11 d.

2.3. Parlamentinė kontrolė

Aktuali informacija apie Audito komiteto sprendimų įgyvendinimą pateikiama PARKIS sistemoje.

2.3.1. Valstybinio audito ataskaitos

Audito komitetas rudens sesijoje svarstė Valstybės kontrolės ataskaitas ir išvadas:

1. 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-2018-P-6-5-9-1 „**Garantinio fondo 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas**“. Valstybės kontrolė pareiškė sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Auditoriai pažymėjo, kad sudarant Garantinio fondo finansinių ataskaitų rinkinį nesilaikoma vieno iš bendrųjų apskaitos principų, įtvirtintų Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 4 straipsnyje – subjekto principo, numatančio, kad kiekvienas viešojo sektoriaus subjektas, laikomas atskiru apskaitos vienetu ir apskaitoje turi registruoti tik savo turtą, finansavimo sumas ir įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas. Taip pat auditoriai negalėjo patvirtinti Garantinio fondo finansinės būklės ataskaitoje nurodytų 6,6 tūkst. Eur gautinų sumų teisingumo, nes fondo apskaitoje jos registruojamos remiantis Valstybinės mokesčių inspekcijos teikiamais duomenimis. Komitetas, atsižvelgdamas į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, pasiūlė pagrindiniam komitetui tobulinti Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIII-2691 pagal pateiktus Audito komiteto pasiūlymus. Seimo nutarimas Nr. XIII-1672 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

2. 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-2018-P-6-6-10-1 **„Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“**. Valstybės kontrolė pareiškė sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Auditoriai pažymėjo, kad sudarant Ilgalaikio darbo išmokų fondo finansinių ataskaitų rinkinį nesilaikoma vieno iš bendrųjų apskaitos principų, įtvirtintų Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 4 straipsnyje – subjekto principo, numatančio, kad kiekvienas viešojo sektoriaus subjektas, laikomas atskiru apskaitos vienetu ir apskaitoje turi registruoti tik savo turtą, finansavimo sumas ir įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas. Komitetas, atsižvelgdamas į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, pasiūlė pagrindiniam komitetui tobulinti Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio darbo išmokų fondo 2017 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIII-2692 pagal pateiktus Audito komiteto pasiūlymus. Seimo nutarimas Nr. XIII-1670 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

3. 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-2018-P-6-2-6-1 **„Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“**. Valstybės kontrolė pareiškė besąlyginę nuomonę dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių. Auditoriai pažymėjo jau ir ankstesnėse audito ataskaitose, kad reikalavimas sudaryti atskirą Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo metinių ataskaitų rinkinį yra perteklinis, nes neparodo tikro ir teisingo vaizdo apie lėšų gavimą iš įvairių finansavimo šaltinių ir jų panaudojimą. Komitetas, atsižvelgdamas į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, pasiūlė pagrindiniam komitetui tobulinti Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2017 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIII-2012 pagal pateiktus Audito komiteto pasiūlymus. Seimo nutarimas Nr. XIII-1671 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

4. 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-2018-P-6-1-5-1 **„Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“**. Valstybės kontrolė pareiškė besąlyginę nuomonę dėl finansinių ir dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių. Auditoriai pažymėjo, kad turi būti įvertintas ir teisės aktuose nustatytas tiek grėsmės Lietuvos valstybės finansų tvarumui nekeliantis skolos lygis, tiek ir siektina fiskalinė erdvė, siekiant turėti tvarų valstybės rezervą, kad sunkmečiu būtų užtikrintas valstybės finansų stabilumas. Komitetas, atsižvelgdamas į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, pasiūlė pagrindiniam komitetui tobulinti Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2017 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIII-2685 pagal pateiktus Audito komiteto pasiūlymus. Seimo nutarimas Nr. XIII-1673 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

5. 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-2018-P-60-2-3-1 **„2017 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei**

valstybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“.

Valstybės kontrolė pareiškė sąlyginę nuomonę dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Auditoriai pažymėjo, kad dėl nepakankamos vidaus kontrolės sistemos ir neišspręstų apskaitos problemų viešajame sektoriuje finansinių ataskaitų rinkinys neparodo teisingos mūsų valstybei priklausančio turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vertės, nes subjektų apskaitoje yra reikšmingų iškraipymų. Taip pat atkreipė dėmesį, kad žyminio mokesčio ir baudų apskaitos tvarka riboja galimybes naudotis patikimais viešojo sektoriaus finansinių ataskaitų rezultatais. Komitetas, atsižvelgdamas į sistemiškai besikartojančias ir nesprenžiamas problemas ir į tai, kad valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys neparodo teisingos valstybei priklausančio turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vertės ataskaitoje, ir į ataskaitoje pateiktus pastebėjimus nepritarė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIP-2683. Seimo nutarimas Nr. XIII-1667 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

6. 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-2018-P-60-3-4-1 **„2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir valstybės skolos duomenų ir jos valdymo vertinimas“.**

Valstybės kontrolė pareiškė sąlyginę nuomonę dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio. Auditoriai pažymėjo, kad pagrindinė nustatytų iškraipymų, lėmusių sąlyginę audito nuomonę, priežastis – veiksmingos vidaus kontrolės subjektuose nebuvimas. Komitetas, atsižvelgdamas į sistemiškai besikartojančias ir nesprenžiamas problemas, ir į tai, kad nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys neapima visų reikalingų viešojo sektoriaus subjektų ir jų duomenų, nėra imtasi veiksmų siekiant užtikrinti tinkamą skolinimosi ir skolos valdymo politiką, fiskalinių rezervų tvarumą ir valstybės finansų stabilumą, o Vyriausybės atsiskaitymas Seimui už veiklos rezultatus ir biudžeto vykdymą yra tik formalus, skirtingais terminais ir nepadeda priimti tinkamų valdymo sprendimų nepritarė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIP-2684. Seimo nutarimas Nr. XIII-1666 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

7. 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-2018-P-6-3-7 **„Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2017 m. konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“.**

Valstybės kontrolė pareiškė besąlygines nuomones tiek dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, tiek dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Tačiau komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad dabartinė sveikatos priežiūros įstaigų finansavimo sistema neužtikrina finansavimo skaidrumo ir veiksmingos konkurencijos tose sveikatos priežiūros srityse, kuriose ji galėtų duoti naudos pacientams ir leistų efektyviai paskirstyti viešąsias lėšas, valstybės biudžeto lėšomis vis dar nėra pilna apimtimi finansuojami visi valstybės prisiimti įsipareigojimai (iki šiol privalomojo sveikatos draudimo įmokų paskirtis nėra išgryninta, teisės aktai aiškiai nenustato privalomojo sveikatos draudimo garantuojamos asmens sveikatos priežiūros paslaugų apimtys, nėra peržiūrėtos valstybės biudžeto įmokos už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis ir asmenis, gaunančius mokesstinę privalomojo sveikatos mokesčio

lengvatą), dėl esamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo administravimo sistemos patiriama pridėtinės vertės nesukuriančių fondo administravimo sąnaudų, asmens sveikatos priežiūros paslaugų, įskaitant vakcinas ir vaistus, įtraukimas į apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo sąrašą yra neaiškus, bei sudaro sąlygas finansuoti paslaugas, kurių finansavimo poreikis nėra objektyviai patvirtintas, iki šiol ortopedijos techninių priemonių, kurių įsigijimo išlaidos kompensuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis, bazinių kainų nustatymo metodika neužtikrina, kad šios priemonės būtų kompensuojamos mažiausiomis, objektyviai pagrįstomis ir su nešališkais šaltiniais palyginamomis kainomis, nepritarė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIIIP-2687. Seimo nutarimas Nr. XIII-1668 buvo priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

8. 2018 m. spalio 1 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-2018-P-6-4-8 **„Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumo bei valstybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“**. Komitetas, atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės valstybinio audito išvadoje pateiktas sąlygines nuomones dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo 2017 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir į Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitoje pateiktas išvadas ir rekomendacijas bei į tai, kad nėra aiškiai apibrėžti Lietuvos socialinės apsaugos sistemos principai, kurie atskirtų valstybinio socialinio draudimo ir socialinės paramos dalis, VSDF netvarkoma atskirų draudimo rūšių kaupimo apskaita, todėl negalima įvertinti einamųjų metų sukaupą rezultatą pagal atskiras draudimo rūšis, rezervinis fondas dėl teisės aktų pasikeitimų teisiškai tvariai nekaupiamas, viešojo sektoriaus įstaigų sistema nėra optimizuota, VSDF valdyba nesilaiko Viešojo sektoriaus įstatyme nustatyto subjekto principo ir savo finansinėse ataskaitose pateikia ir kitų administruojamų fondų duomenis, dėl ko duomenys finansinėse ataskaitose nėra tikslūs, nepritarė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIIIIP-2688. Seimo nutarimas Nr. XIII-1669 Seime priimtas 2018 m. lapkričio 20 d.

9. 2018 m. rugsėjo 28 d. valstybinio audito ataskaitą Nr. VA-2018-P-9-3-9 **„Asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybė: saugumas ir veiksmingumas“**. Identifikuotos problemos, kad tik penktadalis ligų gydoma pagal iš anksto parengtas diagnostikas ir gydymo standartus, licencijų patvirtinimas neužtikrina specialistų kompetencijos palaikymo, neužtikrinama ir pacientų sauga, nes nėra kaupiami išsamūs duomenys apie nepageidaujamus įvykius, tad rezultate nežinoma ar pacientas gavo geriausią gydymo rezultatą. Komiteto nariai susipažino su pateikta informacija.

10. 2018 m. lapkričio 16 d. valstybinio audito ataskaitą Nr. VA-2018-P-10-1-10 **„Asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir orientacija į pacientą“**. Identifikuotos kelios problemos: per didelės paslaugų laukimo eilės, sveikatos priežiūros specialistų poreikio planavimo nebuvimas, per mažai naudojami brangūs medicinos prietaisai bei neišgirstami pacientų lūkesčiai. Komiteto nariai susipažino su pateikta informacija.

11. 2018 m. rugsėjo 27 d. valstybinio audito ataskaitą Nr. VA-2018-P-9-1-7 „**Ar išnaudojame ikimokyklinio ugdymo galimybes sėkmingesnei vaikų atečiai**“. Identifikuotos problemos, kad ikimokyklinis ugdymas vis dar ne visiems vienodai prieinamas, individualūs vaikų poreikiai dažnai neatpažįstami, vis dar egzistuoja nepatrauklios ikimokyklinio ugdymo auklėtojo darbo sąlygos, nėra sukurtos vieningos ikimokyklinio ugdymo kokybės užtikrinimo sistemos. Komiteto nariai susipažino su pateikta informacija.

2.3.2. Kiti parlamentinės kontrolės klausimai

1. Valstybės kontrolės 2018 m. rugsėjo 10 d. ataskaitą Nr. Y- „**Valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo ataskaita**“. Pastebėta, kad dalis svarbių rekomendacijų dar vis yra susijusios su Seimui pateiktais įstatymų projektais, kuriais siūloma spręsti audito metu nustatytas problemas. Auditoriai pabrėžė, kad institucijos ėmėsi veiksmų priemonėms įgyvendinti – 5 (iš 15) audituotose srityse sulaukta pažangos įgyvendinant svarbias rekomendacijas, tačiau 7 (iš 15) audituotose srityse spręsti viešojo sektoriaus problemas sutartais terminais vis dar vėluojama. Audito komitetas siekdamas, kad valstybinio audito rekomendacijos būtų įgyvendintos laiku pasiūlė Vyriausybei užtikrinti laiku neįgyvendintų svarbių rekomendacijų įgyvendinimą ir Seimo komitetams pagal priskirtas veiklos sritis atkreipti ypatingą dėmesį į parengtus ir Seimui pateiktus įstatymų projektus, susijusius su rekomendacijų įgyvendinimu ir siekti, kad įstatymų projektai būtų priimti Seimo 2018 m. V (rudens) sesijoje bei stiprinti svarbių rekomendacijų, kurias vėluojama įgyvendinti parlamentinę kontrolę.

Iš ataskaitoje paminėtų 9 įstatymų projektų, kurie susiję su rekomendacijų įgyvendinimu, Seimo V (rudens) sesijoje 6 – priimti, 2 – nepateikti Seimui, 1 – svarstymo Seime stadija.

2. Pristatytas Finansų ministerijos parengtas **Lietuvos ekonominės raidos scenarijus 2018–2021 m. ir Valstybės kontrolės išvados dėl jo**. Valstybės kontrolė nurodė, kad Lietuvos ekonominės raidos scenarijus 2018–2021 m. yra tinkamas rengti valdžios sektoriaus biudžetų projektus, tačiau atkreipė dėmesį, kad esant dabartiniai ekonomikos ciklo padėčiai, būtina vykdyti atsakingą fiskalinę politiką ir didinti rezervą sunkmečiui.

3. Tęsė **strateginio planavimo ir biudžeto formavimo, orientuoto į rezultatus ir užtikrinančio finansų tvarumą, sistemos pertvarkos parlamentinę kontrolę**, siekdamas, kad biudžeto valdysenos pertvarka būtų įgyvendinta tinkamai ir laiku. Finansų ministerijos atstovams pristatant strateginio planavimo sistemos tobulinimo darbus pastebėta, kad yra rizika, kad kuriamas naujas strateginio planavimo modelis gali nespręsti esamų sistemos trūkumų dėl siektinų tikslų ir valstybės biudžeto susiejimo su siekiamais rezultatais. Audito komitetas nutarė tęsti šio klausimo svarstymą ir 2019 m. pavasario sesijoje, o taip pat iki kol bus parengti ir Seimui pateikti biudžetą ir strateginį planavimą reglamentuojantys įstatymų projektai.

4. Valstybės kontrolės 2018 m. spalio 10 d. Nr. Y-11 vertinimą „**Biudžeto valdysenos brandos vertinimas**“. Auditoriai nustatė, kad Lietuvoje biudžeto valdysenos branda kol kas neperžengė pirmo brandos lygio iš galimų keturių, o pasiekti aukštesnio brandos lygio neleidžia tai, kad viešojo sektoriaus

subjektai nevykdo teisės aktų reikalavimų: nevykdo pavestų funkcijų, nerengia veiklos strategijų, planų, programų, neatlieka vertinimų, užduotis atlieka vėliau ir mažesnės apimties. Taip pat auditoriai atkreipė dėmesį, kad už veiklos ir biudžeto vykdymą atsiskaitoma formaliai, dažniausiai pateikiama skaitinė informacija apie atliktus darbus, jų rezultatus ir panaudotus finansinius išteklius ir ši informacija ne visais atvejais yra tinkama sprendimams priimti, nes neanalizuojamos rezultatus lemiančios priežastys, pateikiama ne visa reikalaujama informacija ir yra nedraugiška vartotojui, visuomenės ir sprendimus priimančių asmenų informavimo neužtikrinantis rezultatų viešinimas. Į vertinimo ataskaitoje pateiktus pastebėjimus Audito komitetas atsižvelgė priimant sprendimus dėl 2017 metų nacionalinio finansinių ir konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių.

5. Valstybės kontrolės 2018 m. lapkričio 8 d. ataskaitą Nr. BP-6-1 **„2019 metų valdžios sektoriaus finansinių rodiklių vertinimas“** ir išvadą Nr. BP-6 **„Dėl struktūrinio postūmio užduoties, nustatomos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte, ir papildomų priemonių (pinigine išraiška) poreikio šiai užduočiai įvykdyti“**. Fiskalinės institucijos (Valstybės kontrolės) vertinimu, struktūrinis valdžios sektoriaus deficitas 2018 m. sudarys 0,5 proc. BVP ir bus mažesnis už vidutinio laikotarpio tikslą, kuris siekia 1 proc. BVP deficitą. Todėl, rengiant 2019 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, struktūrinio postūmio užduotis pagrįstai nenustatyta. Valstybės kontrolės ekspertai pabrėžė, kad yra rizika, kad 2019 m. bus nesilaikoma perteklinio valdžios sektoriaus taisyklės ir apsispręsti, kokio dydžio minimalų fiskalinį rezervą Lietuva turi sukaupti ir (ar) kiek ciklinių pajamų skirti skolai mažinti.

Audito komitetas taip pat atkreipė dėmesį, kad naujoji mokesčių reforma, įsigaliosianti nuo 2019 metų sausio 1 d., sumažins ateinančių metų biudžeto pajamas, tačiau Vyriausybė nenumatė jokių įtikinamų kovos su šešėliu ir geresnio mokesčių administravimo priemonių, kaip šio sumažėjimo būtų galima išvengti, ir dėl to iš esmės apribojamos valstybės galimybės spręsti esmines viešojo sektoriaus finansavimo problemas ir laikytis tinkamos fiskalinės politikos; kad 2019 m. valstybės biudžete neatskleidžiama dalis aiškiai prognozuojamų išlaidų t. y. išmokos vaikams, įmokos į ES biudžetą ir skatinamosios įmokos į pensijų fondus. Šias išlaidas planuojama apmokėti iš valstybės pasiskolintų lėšų, suteikiant teisę priimti sprendimus Finansų ministerijai.

Komitetas, atsižvelgdamas į ataskaitoje ir išvadoje pateiktus pastebėjimus nepritarė 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui Nr. XIII-2715. Įstatymas Nr. XIII-1710 Seime priimtas 2018 m. gruodžio 11 d.

6. Nagrinėjo klausimą dėl **„Vieno tiekėjo problematikos viešuosiuose pirkimuose“**. Įvertinus, kad vieno tiekėjo dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose nesudaro visų reikiamų sąlygų konkurencingiems pirkimams, galimybių perkančiajai organizacijai įsigyti prekių ar paslaugų geriausiu kainos ir kokybės santykiu, racionaliausiai ir efektyviausiai panaudoti viešąsias lėšas, atsižvelgiant į Ūkio ministerijos, Viešųjų pirkimų tarnybos ir Specialiųjų tyrimų tarnybos atstovų komiteto posėdžio metu pateiktus pasiūlymus vieno tiekėjo problematikai viešuosiuose pirkimuose spręsti, kreiptasi į Ūkio ministeriją ir Viešųjų pirkimų tarnybą prašant pateikti nuomonę dėl esamo teisinio reglamentavimo pakeitimų, galinčių

sumažinti vieno tiekėjo problematiką viešuosiuose pirkimuose. Susipažinus su institucijų pateiktais atsakymais nuspręsta klausimą dėl vieno tiekėjo problematikos viešuosiuose pirkimuose nagrinėti svarstant Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo projektus (įstatymų projektai Nr. XIIIIP-2970ES – XIIIIP-2972 ES Seime pateikti 2018 m. gruodžio 18 d., jų svarstymas numatytas Seimo (VI) pavasario sesijoje).

7. Susipažino su **Specialiųjų tyrimų tarnybos atlikto analitinės antikorupcinės žvalgybos tyrimo dėl korupcijos rizikų, susijusių su paramos teikimu Lietuvos ligoninėms ir savivaldybėms bei Valstybinės mokesčių inspekcijos atliktos teminės analizės „Paramos gavimo ir panaudojimo analizė“ (toliau – Tyrimai) rezultatais.** Komitetas, siekdamas eliminuoti institucijų identifikuotas problemas, susijusias su korupcijos rizika viešųjų pirkimų srityje, esamo reglamentavimo trūkumais viešų ir privačių interesų deklaravimo bei paramos teikimo ir viešinimo srityse, pasiūlė Vyriausybei nedelsiant sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę Tyrimuose identifikuotoms sisteminėms problemoms spręsti, į darbo grupės sudėtį įtraukiant Specialiųjų tyrimų tarnybos, Viešųjų pirkimų tarnybos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos, Vyriausios tarnybinės etikos komisijos, Konkurencijos tarybos, Ūkio ministerijos, Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos atstovus, esant poreikiui pasitelkti kitų institucijų atstovus. Komitetas taip pat pasiūlė sudaryti darbo grupei pavesti įvertinti Tyrimuose pateiktą informaciją bei iki 2019 m. kovo 15 d. pateikti Seimui įstatymų projektus, kuriais būtų: visapusiškai skaidrinamas paramos teikimo ir informacijos apie suteiktą paramą viešinimo mechanizmas; tobulinama viešųjų pirkimų sistema, siekiant eliminuoti situaciją, kuomet juridiniai asmenys, teikdami paramą perkančiosioms organizacijoms galimai užtikrina palankesnę padėtį jos organizuojamuose viešuosiuose pirkimuose; tobulinama viešų ir privačių interesų deklaravimo sistema, siekiant eliminuoti situaciją, kuomet perkančiųjų organizacijų darbuotojai, vadovaujantys paramos gavėjams, veikia interesų konflikto sąlygomis, pastariesiems gaunant paramą iš perkančiosios organizacijos viešųjų pirkimų laimėtojų; sprendžiamos kitos Tyrimuose atskleistos problemos.

Taip pat siekiant užtikrinti efektyvią parlamentinę kontrolę, atskirais komiteto raštais kreiptasi į Sveikatos apsaugos ministeriją ir Vilniaus universiteto ligoninės Santarų klinikos vadovybę prašant nurodyti kokių priemonių buvo imtasi siekiant eliminuoti Specialiųjų tyrimų tarnybos atliktame Tyrime identifikuotas problemas ir kokių veiksmų planuojama imtis, kad Specialiųjų tyrimų tarnybos identifikuotos rizikos būtų užkardytos visame viešajame sveikatos priežiūros sektoriuje ir būtų užtikrintas efektyvus ir skaidrus viešųjų finansų panaudojimas.

Susipažinus su Tyrimais, Audito komitetas taip pat priėmė sprendimą nepritari Seimo narių Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1261(2) pateiktiems pasiūlymams. Komitetas 2018 m. gruodžio 19 d. pateikė papildomą išvadą.

Įstatymas Nr. XIII-1955 Seime priimtas 2019 m. sausio 15 d.

8. Svarstė klausimą **dėl valstybei svarbių ekonominių projektų peržiūros rezultatų.** Ūkio ministerijos tinklalapyje pateikiama informacija tik apie dalį projektų, tačiau nėra pateikiama ir periodiškai atnaujinama informacija apie visų valstybei svarbių projektų įgyvendinimo eigą, būklę ir

rezultatus. Vis dar nėra įgyvendintos visos Valstybės kontrolės rekomendacijos (viena iš jų: inicijuoti Vyriausybės nutarimais patvirtintų VSEP peržiūrą, sprendžiant dėl tolesnio statuso reikalingumo). Komitetas įvertino, kad šioje srityje yra vykdomi pokyčiai, tačiau jie nėra pakankami, todėl nutarta, kad iki kol bus įgyvendintos visos Valstybės kontrolės rekomendacijos, bus vykdoma tolimesnė valstybei svarbių ekonominių projektų įgyvendinimo stebėseną.

9. Svarstė klausimą **dėl PSDF lėšų naudojimo finansinės ekonominės analizės**. Įvertinus institucijų skirtingai teikiamą informaciją apie institucijų sąskaitose laikomus pinigų likučius, komitete priimtas sprendimas prašyti Sveikatos apsaugos ministerijos iki 2019 m. gegužės 1 d. komiteto posėdyje pristatyti PSDF biudžeto lėšų panaudojimo 2018 m. finansinės ir ekonominės analizės rezultatus, o taip pat ir 2018 m. sveikatos priežiūros įstaigoms taikytas poveikio priemones bei pasiūlyti Sveikatos apsaugos ministerijai ir Finansų ministerijai suvienodinti finansinių ataskaitų ir Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos teikiamų finansinių veiklos ataskaitų formas, kad duomenys koreliuotų ir būtų palyginami.

10. Svarstė klausimą **dėl valstybinio audito ataskaitos Nr. VA-P-900-1-25 „Ar užtikrinamas viešojo sektoriaus turimų duomenų atvėrimas“ rekomendacijų įgyvendinimo eigos**. Valstybės kontrolės atstovai pažymėjo, kad nuo 2018 m. rugsėjo mėnesio įvyko kelių funkcijų persiskirstymas tarp institucijų (dalis Susisiekimo ministerijos funkcijų perduota Ūkio ministerijai). Atkreiptas dėmesys į tas rekomendacijas, kurios nepradėtos, vėluoja ar tik iš dalies įgyvendintos. Komiteto nariai susipažino su pateikta informacija. Bendru komiteto narių sutarimu nutarta tęsti viešojo sektoriaus turimų duomenų atvėrimo rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną.

11. Svarstė klausimą **dėl valstybinio audito ataskaitų rekomendacijų įgyvendinimo eigos švietimo srityje**. Valstybės kontrolės atstovai pateikė aktualiausią informaciją apie švietimo srities auditų ir rekomendacijų būklę šių valstybinio audito ataskaitų kontekste: „Ar išnaudojame ikimokyklinio ugdymo galimybes sėkmingesnei vaikų atečiai užtikrinti“, „Ar gali gerėti Lietuvos mokinių pasiekimai“, „Kaip panaudojamos profesinio mokymo galimybės“. Komiteto nariai susipažino su pateikta informacija.

2.4. Europos reikalų svarstymas

1. Bendrame Audito komiteto ir Europos reikalų komiteto posėdyje Europos Audito rūmų narys Rimantas Šadžius pristatė Europos Audito rūmų (toliau – EAR) **ataskaitą apie 2017 finansinių metų Europos Sąjungos biudžeto vykdymą** ir 2017 m. ES agentūrų metinę ataskaitą. Komitetų nariams taip pat pristatytos aktualiausios 2017 m. paskelbtos EAR ataskaitos (2017 m. paskelbtos 28 specialiosios ataskaitos), EAR nuomonė dėl Europos Komisijos pasiūlymo įsteigti Europos valiutos fondą. Komitetui taip pat buvo supažindinti su **2019 m. EAR darbo programa**, tarp kurios svarbiausių prioritetų yra ES gynybos, migracijos, geresnio reglamentavimo, regioninės infrastruktūros gerinimo ir kiti klausimai.

2. Svarstė **Europos Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2019 m. Komisijos darbo**

programa. Tesėkime pažadus ir ruoškimės atečiai“ Nr. ES-18-211 / Nr. COM (2018) 800. Komitetas, įvertinęs komunikate pateiktas iniciatyvas bei atsižvelgdamas į Audito komiteto veiklos kryptis, priėmė sprendimą neišskirti Audito komiteto srities iniciatyvų, kurias reikėtų pripažinti aktualiomis arba labai aktualiomis, tačiau ES teisės aktus ir dokumentus iš 2019 m. Komisijos darbo programos priskyrus labai aktualių ir aktualių ES teisės aktų kategorijoms, juos svarstyti pagal poreikį, atsižvelgiant į Audito komiteto veiklos kryptis, įtvirtintas Seimo statuto 59¹ straipsnyje.

Apsvarstęs 2019 m. Europos Komisijos darbo programą, Audito komitetas susipažino su informacija apie Seimo prioritetų pagal Europos Komisijos 2018 m. darbo programą ir kitų aktualių iniciatyvų svarstymo stebėseną Audito komitete.

3. Svarstė **Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Subsidiarumo ir proporcingumo principų vaidmens stiprinimas formuojant ES politiką“ Nr. ES-18-215 / Nr. COM (2018)703** (toliau – Komunikatas). Komitetas, įvertinęs „Subsidiarumo, proporcingumo ir veikimo mažiau, bet efektyviau“ darbo grupės ataskaitą ir pateiktas rekomendacijas, Komunikate pateiktus pasiūlymus, kuriais siekiama tobulinti Europos Sąjungos teisėkūros procesą, pasiūlė palaikyti Komunikate išdėstytus Europos komisijos ketinimus: 1.1. pailginti nacionalinių parlamentų nuomonių apie Europos Sąjungos teisės aktų projektus teikimo terminą, į jį neįtraukiant rugpjūčio mėnesio ir laikotarpio nuo Kalėdų iki Naujųjų metų; 1.2. nustatyti bendrus subsidiarumo ir proporcingumo principų vertinimo metodus ir kriterijus, kuriais galėtų naudotis visos ES teisėkūros proceso šalys, taip vystant „aktyvų subsidiarumą“, kuris skatintų veiksmingą ES politiką ir kartu stiprintų atsakomybę už ES veiklą; 1.3. Komisijos pasiūlymų aiškinamuosiuose memorandumuose ir poveikio vertinimuose aiškiai ir argumentuotai pateikti įvertinimą kam, kaip ir koks poveikis būtų daromos suinteresuotoms šalims, o taip apie teikiamos pasiūlymo teisinį pagrindą ir atitikimą subsidiarumo ir proporcingumo principams; 1.4. užtikrinti, kad vertinant galiojančius teisės aktus daugiau dėmesio būtų skiriama subsidiarumui, proporcingumui, teisės aktų preskriptyvumui ir vietos bei regioninių valdžios institucijų vaidmeniui; 2. Nelaukiant tolimesnių diskusijų dėl Komunikato, Seimui ir Vyriausybei siūlyti svarstant klausimus dėl ES teisės akto atitikimo subsidiarumo ir proporcingumo principams, į diskusijų procesą aktyviai įtraukti ne tik vietos savivaldos institucijas, bet ir pilietinę visuomenę (aktyviai konsultuotis su asmenų ar subjektų grupėmis, kuriems teikiamas pasiūlymas yra aktualus), tam kad būtų sudarytos sąlygos realiam visos šalies interesų atstovavimui visais valdžios lygmenimis, taip pat aktyviam prisidėjimui prie Europos Sąjungos politikos formavimo ir naujų teisės aktų rengimo.

2.5. Tarptautiniai ryšiai

Audito komitetas susitiko su Tarptautinio valiutos fondo ekspertais. Susitikimo metu aptarti su biudžeto rengimo, svarstymo ir tvirtinimo procesais, fiskalinės drausmės politika susiję klausimai.

2018 m. gruodžio 10–11 d. Seimo Europos reikalų ir Audito komiteto delegacija, vadovaujama Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojos Rasos Budbergytės, lankėsi Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje. Delegacija susitiko su Europos Audito rūmų, Europos investicijų banko, Europos stabilumo mechanizmo ir ES Teisingumo teismo atstovais. Susitikimų metu buvo diskutuojama aktualiomis ES finansų ir ekonominės valdysenos ateities, 2021–2027 m. ES biudžeto, Bendros žemės ūkio politikos ateities, Energetikos ir klimato kaitos klausimais.
